

**דיוניסוס רוקד במרחבים של אפולו.
מונוגרפיה
אסף אור**

**בית הספר לביודנסה "ארץ הקטרים"
צרפת**

תוכן העניינים:

1. הקדמה.
2. המיתולוגיה היוונית והביודנסה.
3. המיתוס של דיוניסוס.
4. דיוניסוס – אינטרפרטציה של המיתוס.
5. המיתוס של אפולו ואינטרפרטציה.
6. דיוניסוס בביודנסה.
7. אפולו בביודנסה.
8. השילוב שמציעה הביודנסה: דיוניסוס רוקד במרחבים של אפולו.
9. דיוניסוס בחיי עד הביודנסה.
10. אפולו בחיי עד הביודנסה.
11. הביודנסה בחיי – השילוב של אפולו ודיוניסוס.
12. התרומה שלי לביודנסה.
13. תודות.

הקדמה

במונוגרפיה המוצגת כאן אספר את סיפורי האישי עם הביודנסה.

אספר על המסע שלי עם הביודנסה, מסע שונה, אולי הפוך, מהמסע שרוב משתתפי הביודנסה עוברים.

מרגיש לי שרוב המשתתפים בביודנסה מגיעים מעולם מאורגן ומסודר, עם קשרים עמוקים עם הממסד. הביודנסה עוזרת לאנשים אלה לבחון את חייהם, ולאט לאט, להזמין את הכאוס והזרימה, ומאפשרת להם לחדש ולשנות את חייהם.

רובם, אפשר לומר, באים מאפולו לכיוונו של דיוניסוס.

מה שקרה לי, זה שבגיל שלושים, גיליתי את מה שרולנדו טורו קרא לו "הטירניה". הכח ששלט בעולם לאורך אלפי שנים, השחית ופגע בכל האספקטים האפשריים של החיים במסגרת, באלפי צורות חשוכות.

בערך באותה תקופה גיליתי את התרופה – לנטוש את הממסד המושחת לחלוטין, וליצור, עם אלפי אלפים של אנשים ערים כמוני, את האלטרנטיבה:

ליצור עולם חדש, בלתי תלוי בממסד, עם חינוך חדש, תזונה חדשה, צורות חיים, טכנולוגיות, צורות תקשורת, יצירה ואמונות חדשות, כולן מבוססות על העקרון הביוצנטרי.

גיליתי את משפחת הריינבו – החלוצים של העולם החדש.

אני עדיין, אחרי יותר מעשרים שנים, חלק מהמשפחה הזו.

התאמנתי, בחלק מהתקופה הזו, בחיים ללא כסף, תוכניות, נעליים, בית, בירוקרטיה. תמיד עם הגיטרה, עם חברים, שירים ושמחה.

עברתי הרבה שינוי תאי, מוחי, באמצעות שימוש בצמחי תודעה. שינויים עמוקים שניקו הרבה סבל והתקבעויות נפשיות ופיזיות, ואיפשרו לי להתהלך בעולם בצורה אחרת לחלוטין.

אפשר לומר שהדיוניסוס בתוכי התגלה במלא עוצמתו ויפיו.

כך עברו בערך 10 שנים.

בשנות הארבעים לחיי חזרתי ליצור קשר מינימלי עם הממסד – קניתי רכבים, הרווחתי כסף בפסטיבלים, שכרתי בתים בחורפים האירופאיים.

בגיל 46 התחלתי ללמוד ביודנסה.

אני זוכר שהדרישה הראשונה של בית הספר הייתה להביא ביטוח רפואי והוכחה מרופא שאני כשיר ללימודי ריקוד.

במשך 16 שנים הביטוח שלי היה האמון המוחלט שהרגשתי עם החיים. שאני תמיד מוגן. הרבה שנים אני לא מבקר רופאים ממסדיים. לא סומך על הכוונות שלהם ועל הידע שלהם. לא צריך אותם.

עברתי את המכשול הזה, מבלי לדעת שאני מתחיל במסע חזרה לכיוון החברה. לכיוון האנושות. עד תחילת לימודי הביודנסה, חייתי עם רצועה צרה של הספקטרום האנושי האינסופי – חייתי עם אותם אנשים שעזבו את המסגרת, שרואים את העולם פחות או יותר כמוני, והתנתקתי משאר החברה. הביודנסה פקחה את עיני לראות, לתפוס, להבין את המורכבות של החברה. של כל אינדיבידואל. הביודנסה עזרה לי להכיר לעומק את חבריי הישנים, את משפחתי, וכמובן – את עצמי. את החלקים שבי שלא הכרתי, שהדחקתי. החלקים שנוצרו ע"י המסגרת, בתוך המסגרת. חלקים בתוכי שלא רציתי להכיר בהם, שהדחקתי, אבל הם כן הפריעו לי בחיי היומיומיים – ביחסים שלי עם חברים, נשים, משפחה. המסע שלי בביודנסה, הוא מסע מדיוניסוס לאפולו.

במהלך המסע, אני מגלה אספקטים ישנים-חדשים של הנשמה שלי, האישיות שלי, המהות שלי. אספקטים דיוניסיים שאני מרפא בתהליך ההתפתחותי שלי.

מטרות המונוגרפיה שאני מציג הן:

1. להציג ולפרש לעומק את המשפט "דיוניסוס רוקד במרבחים של אפולו".
2. להציג את המסע ההתפתחותי שלי, כדוגמא לאנשים שמגיעים לביודנסה מחיים אלטרנטיביים, מלאים בהתנסויות ובעלי ידע וכלים התפתחותיים ביוצנטריים שונים מהביודנסה.
3. להציג את זווית הראייה שלי על הביודנסה כתרומה שלי לעולם הביודנסה.

בעבודה אציג את תפקידו של דיוניסוס כהמייצג של הנשמה האנושית, שנפגעה והושחתה. עם זאת, דיוניסוס הוא המשחרר של הנשמה.

אציג את תפקידו של אפולו כמייצג של הציביליזציה האנושית, הסדר והתשתית, ואציג את השילוב של שתי אנרגיות מנוגדות - הכאוס של דיוניסוס מול הסדר של אפולו.

אציג את הדרך שעשיתי ועדיין עושה עם הביודנסה – דרך שונה, אפילו מנוגדת, לדרך של רוב משתתפי השיטה הזו.

אציג איך השיטה הנפלאה הזו, עם השילוב של דיוניסוס ואפולו, שינתה את חיי.

אציג את המתנות שהדרך שלי והמונוגרפיה שלי יכולים להביא לביודנסה.

אציג את שאלותיי לגבי הרלוונטיות של חלקים מהמיתולוגיה היוונית כפי שהיא מוצגת כיום, להתפתחות המין האנושי.

אני מקווה שתהנו לקרוא את המונוגרפיה, ושאולי תמצאו בה כמה שורות שייגעו בליבכם ונשמתכם.

המיתולוגיה היוונית והביודנסה

רולנדו טורו, מייסד הביודנסה, התבונן ולמד בצורה מעמיקה את המין האנושי. הוא זיהה את הגדולה, היופי, הגבורה והתפארת של האדם. הוא גם זיהה את ההדחקות, ההשחתה, המניפולציות והפתולוגיות שנושא האדם המודרני, בכל האספקטים שקשורים לחיים במערכת.

בהשראת הוגי הדעות הגדולים ביותר בתקופתו, הוא יצר או אולי תיקשר, שיטה להתפתחות אנושית, שמשלבת אלמנטים פסיכולוגיים, פסיכולוגיים, סוציאליים ורוחניים, שיטה שאיחדה את כולם באינטגרציה.

זו שיטה מקיפה, מבוססת מדעית, שקיבלה השראה מהרבה מאד מקורות תרבותיים, סוציאליים ומדעיים.

בין הוגי הדעות שהשפיעו על רולנדו, המחקרים והרעיונות של קארל יונג נגעו בו בצורה עמוקה ביותר.

קארל יונג היה תלמיד, חבר, ומאוחר יותר קולגה של זיגמונד פרויד. הוא היה פסיכיאטר, חוקר, אמן והוגה דעות, מהחשובים והבולטים ביותר בתקופתו.

יונג הוא אחד מהוגי הדעות שהשפיעו ביותר על ההבנה של ההווה האנושית.

הוא קבע מונחים מרכזיים בשדה הפסיכולוגיה. אציג פה את המונחים המרכזיים שרלוונטיים לביודנסה:

1. ארכיטיפ – "אב טיפוס של רעיון, אדם, אובייקט או מצב שהאנושות, על תרבויותיה השונות, חוותה תדיר והוא נשמר כמשקע בזיכרון האנושי, כמודל שעל פיו פרטים אחרים מתבוננים" (ויקיפדיה).

רולנדו קיבל השראה מהקריאה של יונג "חובה בעתיד להגיע למימד פיזי תרפאוטי ששווה בחשיבות שלו לפסיכותרפיה". הפיתוח של הארכיטיפים של יונג נתן לרולנדו את ההשראה ליצור את "פרוייקט המינוטאורוס".

2. הלא מודע הקולקטיבי – סך כל הזכרון הקולקטיבי של המין האנושי.

אספקטים של הלא מודע שקיימים בכל האנשים בתרבויות שונות.

רולנדו קיבל השראה להחיות את הארכיטיפים המיתולוגיים שקיימים בתרבויות שונות בעולם, מתוך הבנה של הפוטנציאל התרפאוטי שיש בגישה ללא מודע הקולקטיבי.

בנוסף, רולנדו קיבל השראה מהלא מודע האישי של פרויד, והלא מודע הקולקטיבי של יונג, כדי להגדיר את הקונספט של ה"לא מודע החיוני", מושג פונדמנטלי בשיטת הביודנסה, ובהבנת המיתוס של דיוניסוס.

3. תסביך – מערל של רעיונות ודחפים, לרוב מורחקים שגורמים לדפוסי חשיבה, רגש או התנהגות טיפוסיים. הביודנסה נוצרה מתוך הבנה עמוקה של המורכבויות הפתולוגיות האנושיות. היא מציעה את התרופה, ולמרות שהיא אינה מתמקדת במחלה, היא נוצרה באופן מודע וישיר כדי לרפא אותה

4. אינדיבידואליזציה – תהליך ההגשמה של האינדיבידואל, שלא דוחה שום חלק מודע ולא מודע שבו, ומקבל את שניהם.

בביודנסה אנו צועדים מהאישי לזהות. מהישות המותנית והפתולוגית, לישות האינטגרטיבית והעצמאית. תהליך האינטגרציה של כל החלקים שלנו.

5. הסלף – החלק המודע. הדמות שהאדם מרגיש שהיא הוא. המסכה שהאדם יוצר לעצמו.

בביודנסה אנו בוחנים אם יש מקום לדמויות ולמסכות שיצרנו לנו.

בהשראת יונג, רולנדו יצר את המודול "אספקטים מיתולוגיים ופילוסופיים בביודנסה".

בהשראת המיתולוגיות, רולנדו יצר ריקודים של ארכיטיפים מיתולוגיים כמו הריקודים של ברהמה, וישנו ושיווה, את פרוייקט המינוטאורוס, ותרגילים רבים בהשראת הדמויות המיתולוגיות של דמטר, אתנה, וכמובן – דיוניסוס.

המיתוס של דיוניסוס

דיוניסוס הוא אל היין, האקסטזה, השיגעון, החירות הקיצונית, שחרור האינסטינקטים, המיניות הפראית, האורגיות, התיאטרון, הלידה מחדש.

דיוניסוס הוא זה שלימד את בני האדם את סוד הכנת היין, והשימוש בו בטקסים פראיים בטבע.

אבל לדיוניסוס יש עוד צד – הטירוף, חוסר המעצורים, וסיפורי האלימות ואפילו אולי קניבליזם.

החלק הראשון בחיי דיוניסוס הם בהחלט סיפור זוועות קיצוני:

דיוניסוס הוא הצאצא של זאוס וסמלה, שהייתה נסיכה בת תמותה. זאוס, אבי האלים, לא גילה לסמלה את זהותו האמיתית. סמלה התעברה מזאוס, והזוג המאוהב המשיך להיפגש בלילות בייצועה של סמלה.

הרה, אישתו של זאוס ואלת הנישואין והמשפחה, קינתאה בסמלה. היא התחפשה לקשישה והתיידדה עם סמלה. היא שכנעה את סמלה שתדרוש מזאוס שיחשוף לה את זהותו האמיתית. כשזאוס התגלה לסמלה במלוא הדרו, היא נשרפה מהאנרגיה העוצמתית של אבי האלים.

זאוס הצליח להציל את העובר, בנו דיוניסוס, ושתל אותו בירכו עד שהתפתח לתינוק. כשנולד דיוניסוס, זאוס מסר אותו להשגחתן של הנימפות שגרו בהר ניסה.

אך הזעם והקנאה של הרה הגיעו למקום המסתור והיא שלחה את הטיטנים, שהרגו את דיוניסוס התינוק ביתרו אותו ובישלו את איבריו.

זאוס שוב הציל את דיוניסוס. הפעם, הוא הציל את ליבו והחייה את גופו של דיוניסוס מהלב.

זאוס מסר את דיוניסוס להשגחת הנימפות של הנהר.

הנימפות גידלו את דיוניסוס בטבע, כילדה, כדי להסתירו מזעמה של הרה. אך הרה גילתה אותן, וגרמה להן לאבד את שפיותן. הן התעללו בדיוניסוס. הרמס הציל אותו הפעם.

הרמס מסר את דיוניסוס לאלה אינו. גם אינו גידלה את דיוניסוס כילדה. היא לימדה אותו סודות וטקסים אזוטריים, בניהם את סודות היין. כשגדל והיה לנער, יצא דיוניסוס למסעותיו, ללמד את בני האדם את סודות היין והטקסים.

אך הרה שוב גילתה אותו, וגם לו גרמה לאבד את דעתו. דיוניסוס שוטט ביערות בטירוף דעת, וכנראה עשה דברים איומים, עד שהאלה ריאה גילתה וריפאה אותו. היא נתנה לו קרקע טובה לריפוי עמוק והתפתחות.

כשהחלים לגמרי, יצא שוב למסעותיו, ללמד את בני האדם את סודות הטקסים והיין.

הטקסים קרו בלילות חשוכים או לילות ירח מלא. הם כללו שתיית דם, אכילת בשר חי, והשתתפות באורגיות, עד שינוי מצב תודעה, טרנס, למצב תודעה אקסטטי, מחוץ לכל גבול והתניה חברתית, ומשם – חיבור לאינסוף הקוסמי.

ראוי להזכיר שיש ענפים בטנטרה שמשתמשים באותם כלים כדי להגיע לאותה מטרה. הרבה קבוצות של אנשים ערים, במהלך ההיסטוריה השתמשו בכלים הדיוניסיים, בניהן הסוראליסטים ומהפיכת התודעה בשנות השבעים הן מהבולטות.

המיתוס של דיוניסוס ממשיך לחיות, כמו דיוניסוס עצמו לאורך ההיסטוריה. הוגי דעות רבים התעמקו והפנימו את המסר של דיוניסוס למין האנושי, בניהם ניטשה, גוזף קמפבל וולטר אוטו.

דיוניסוס – הפירוש של המיתוס

דיוניסוס הוא הילד הנטוש, המטורף, השבור.

אם אפולו הוא "מלך הכיתה", דיוניסוס הוא הילד שכולם צוחקים עליו. הוא "האל הזר", הנווד, ללא שורשים.

קבלתו שלו לאולימפוס הייתה מוטלת בספק, למרות הידע העצום שלו, ותפקידו החשוב בקנון של ההוויה האנושית.

מי הוא דיוניסוס? את מי, או מה הוא מייצג?

אז השם:

דיו – אל בלטינית או יוונית.

ניסוס – כנראה בהשראת שמו של ההר שבו גדל דיוניסוס בילדותו, הר ניסה.

אימו היא אישה בת תמותה. אביו, אבי האלים זאוס. הוא גדל בטבע ללא שום קשר עם התרבות האנושית.

דיוניסוס מייצג בשבילי את מה שהאדמה מייצגת, החומר, הפיזי, הגופני. זאוס מייצג – את האלוהי, את המסתורין של הקוסמוס.

הוא מייצג את החלק שבנו, שכולנו נולדנו איתו, שהוא גשר בין האלוהי והאינסופי, לבין הגופני והחומרי. הידע שלו ומרכיבי הקסם שלו, שנובעים מחווית הגוף, מסייעים לאדם להתחבר לחלק האינסופי והאלוהי שבו.

האם ניתן לקרא לחלק הזה בנו, הנשמה?

זו מהותה של הנשמה, לפי הידע הרוחני שלי.

או שאולי ניתן לקרא לחלק הזה בנו, שדיוניסוס מייצג, "הלא מודע החיוני"?

גם הלא מודע החיוני מחובר גם לגוף ולאינסטינקטים, וגם לקוסמוס. . . .

ויש לי פה שאלה לשאול – אם דיוניסוס מייצג את הנשמה, או את הלא מודע החיוני, למה הסיפור שלו כל כך מלא בזוועות?

למה הדמות שלו כל כך אמביוולנטית?

בואו נבדוק בקצרה את סיפור לידתו וחיוו.

הוא נשרף, כעובר, באירוע מזוויע שבו אימו גם נשרפה. זאוס מציל אותו ונושא אותו ברכו. הזכרון הסלולרי של התינוק כבר נושא פרוטו ויונסיה לפני הלידה, שאין כדוגמתה באפקט הטראומתי שלה.

לאחר מכן, גופו נרקע לגזרים ונאכל ע ידי הטיטנים, חוץ מליבו, שניצל על ידי זאוס.

עוד פרוטו ויונסיה של אירוע שאין כדוגמתו בעוצמת הזוועה שלו.

לאורך כל תחילת חיוו, דיוניסוס נרדף על ידי הרה, האלה הקנאית, שהפכה אותו לקורבנה, מהסיבה היחידה שהוא קיים בעולם.

מי היא הרה? מה היא מייצגת? האם היא מייצגת פן פסיכופתי בקנון האנושי? למה היא הכריזה מלחמה על הנשמה האנושית?

למה הנשמה רוקדת לבד ביער, בטירוף חושים?

למה אינה רוקדת במרחבים הצחים של אפולו?

מדוע היא כמעט דחיה מהאולימפוס?

האם זה אפשרי שבתוך ההוויה האנושית יש כל כך הרבה מלחמות פנימיות?

או שאולי המיתוסים הללו עוותו, ומשרתים את ה"טירניה" להנדסת תודעה?

בדיוק כמו התנ"ך, הכתבים היוגיים והבודהיסטיים, הוליווד וסיינפלד?

ולמה לא נשאלות השאלות הללו יותר בתכיפות?

המיתולוגיות אכן מייצגות אספקטים של ההוויה האנושית. וזו אמת שהנשמה, יחד עם עוד אספקטים, פצועה, מעוותת, נרדפת על ידי כוחות לא ביוצנטריים.

השאלה הגדולה שנשאלת פה היא, אם המיתוס באמת מייצג את האמת על תופעה מסויימת, או שמשתמשים בו כאמצעי למניפולציה על הנשמה, על ידי הגזמה קיצונית ועיוות של האמת, ואז הצגתו כהאופציה היחידה.

ארכיטיפ משפיע על הלא מודע הקולקטיבי, ואם הארכיטיפ מעוות ומוגזם, זה משפיע על כל האנושות.

ושוב – הנשמה האנושית פגועה. זה נכון. אבל עד כדי כך? הטרומות של דיוניסוס הן מלפני הלידה, הן אימות ועמוקות. מאד עמוקות.

זו עובדה, שבחברות השבטיות, שמייצגות את המין האנושי נקי ממניפולציות, המיתוסים תמימים, ביוצנטריים, וחפים מסיפורי זוועות. בחברות האלו, הנשמה האנושית בריאה. הם לא חולקים את הפתולוגיות השתולות של הציביליזציות הגדולות מהנדסות התודעה, כמו החברה המערבית, התרבות ההודית, הנוצרית, הסינית והאסלם.

אז יכול להיות שהמיתולוגיה היוונית משמשת, כמו הוליווד והתנ"ך, כאמצעי להנדסת והטמעת פתולוגיות?

ואולי כדאי אם כן, לבדוק מחדש את צורת השימוש שלנו במיתולוגיה היוונית בביודנסה?

המיתוס של אפולו והפירוש שלו

אפולו הוא זרועו הימנית של זאוס, אבי האלים. מלבד זאוס, הוא היה האל הזכרי המוערך והנערץ ביותר. אפולו הוא אל הסדר, התשתית הרפואה, המוסיקה השמיימית, הארכיטקטורה, המדע, האומנויות, היופי וההרמוניה, האיזון השכלי, הזהב, השמש.

הלידה של אפולו הייתה בטוחה ושלווה, למרות שהרה, האלה הקנאית, ניסתה להפריע גם לו. הוא היה בנם של זאוס והאלה לטו, ואח תאום לאלה ארטמיס. הוא היה הילד המועדף על זאוס.

כשמלאו לו ארבעה ימים, הוא הרג דרקון שאיים על כל האיזור.

למעשה אפולו הוא הזרוע הימנית של זאוס, האל הגשמה והביצוע:

אפולו הקים ערים ועיירות, חוקים וסדר.

איתחל אורקלים ברחבי יוון.

הגן על העדרים והרועים.

העביר ילדים לשלב הנערות ונערים לבגרות.

היה מאסטר של חץ וקשת, שמייצגים את השכל הישר והבהיר.

אל השמש, הזהב, הבהירות והידע.

החיה המיוחסת לו הייתה הזאב.

איך אני מפרש את המיתוס של אפולו?

אפולו הוא כל מה שדיוניסוס הוא לא.

אפולו הוא הבן המועדף, האהוב. הוא מצליח בכל מה שהוא עושה. היכן שלא יהיה, הוא בבית. הוא מייצג את החלק המפואר, האינטגרטיבי, המפותח של המין האנושי, יחד עם השכלי והמדויק. הוא מייצג את האדם על כל כשרונותיו המוגשמים.

הוא מייצג את התשתית והבסיס של החברה המערבית, ולמעשה של כל הציביליזציות.

האם אפולו מייצג גם את החלק שנקרא בעולם הרוחני "האני העליון"? הרוח שיש לכל אדם? הלא מודע הנומינוסי? ובזמן שדיוניסוס מתחבא ביער מזעם אלה מטורפת, כשנשמתו פצועה עמוקות, אפולו נמצא בשמש, בהיר, עוצמתי, רוכב על מרכבת האש של הכשרונות וההגשמות שלו.

למה?

אפולו בביודנסה

אפולו מייצג את התשתית, הסדר, ההגשמה, החלק הגברי של האלוהות. הוא מייצג את האור, הידע, המוסיקה של הרקיעים.

הביודנסה כשיטה, מאד מובנית. למעשה, זו שיטת ההתפתחות על ידי ריקוד, המובנית ביותר שאני מכיר.

אני מבחין בשלוש דרכים עיקריות שבהן מתבטא ומיושם אפולו בביודנסה:

1. החלק האדמיניסטרטיבי.

2. החלק התיאורטי.

3. החלק המעשי – היונסיה.

החלק האדמיניסטרטיבי:

הביודנסה היא פדרציה, עם נשיא, מועצות מקצועיות, אדמיניסטרציה.

יש דרגות התפתחות ותפקידים מוגדרים: מאפשר בתהליך, מאפשר, דידקט, מנהל בית ספר וכו'. לכל דרגה כזו יש לענות על דרישות מוגדרות. לכל דרגה יש אפשרויות מוגדרות ליישום הביודנסה.

שיטת התשלום מוגדרת.

החלק התיאורטי:

החלק התיאורטי בביודנסה מפותח ורחב אופקים. יש שילוב של אינפורמציה וידע ממקורות רבים ושונים, שמביאים עושר מרשים של מקורות ותחומי ידע שונים. ובנוסף, הכל מתגבש לשיטת חשיבה אינטגרטיבית, ומחולק בצורה שיש גישה קלה למידע.

1. מקורות המידע הם בעיקר מדעיים, למרות שרולנדו משלב בעבודתו הרבה ידע קוסמי שהוא בעצמו קיבל, אולי תיקשר, אך הבסיס והשלד של עבודתו הם בפירוש מדעיים. אפולו מאד נוכח בעבודתו של רולנדו, למרות שהוא היה "איש הכוכבים" וגם מאד דיוניסי.

אולי הוא היה במהותו דיוניסוס, והוא השתמש בצד האפולוני שלו כדי לאפשר לעולם לקבל את החזון שלו?

2. הביודנסה יצרה קטלוגים מאורגנים למופת, של מוסיקה שנבחרת על ידי מועצה, רשימות תרגילים מאורגנות, שאושרו על ידי מועצה אחרת, ורשימות שילובים בין תרגילים לשירים.

3. תהליך ההתפתחות ההדרגתי מוכח מדעית. הרבה תרגילים נבדקו ואושרו על ידי פרמטרים מדעיים כמועילים.

4. תהליך ההסמכה כמאפשר מחיב צגת עבודה תיאורטית הכוללת כילים אפולונין-המונוגרפיה.

5. המודל התיאורטי שמתאר בדיוק אפולוני אולי מקדים את זמנו.

לבד מהמודל התיאורטי, אני מרגיש שהחלקים האדמיניסטרטיביים והתיאורטיים בביודנסה משתמשים בתשתיות האפולוניות הישנות. החומר התיאורטי אקדמי ומדעי, יש היררכיה כמו במסגרות אחרות של כל מערכת, ויש נוקשות כלשהיא, שאופיינית למערכות העולם הישן. בתוך התשתית הזו, יש הרבה אפשרות ל"ריקוד" וגמישות בהבנה וביישום החוקים והמגבלות על ידי המאפשרים והדידקטים, כל אחד ואחת לפי נטיות הלב וצבעי הזהות. כך עולם הביודנסה רוטט בחופשיות יחסית, למרות היותו מושתת על מערכת של העולם הישן.

וזו מתנה גדולה לעולם, להציע מערכת שפועלת בצורה ממסדית, אך מושתתת על העקרון הביוצנטרי.

החלק המעשי – הויונסיה. חלק זה הוא הרלבנטי ביותר למונוגרפיה. המתנה הגדולה של הביודנסה היא להציע לעולם אפולו חיובי, ביוצנטרי, שהולך יד ביד, בהרמוניה ושלו, עם דיוניסוס.

בניגוד לשימוש האפולוני של המערכת ששולטת בחיים, שמתנכרת ומדכאת את דיוניסוס, בביודנסה אפולו תומך בדיוניסוס, מזמין אותו למרכז הבמה, למרכז האולימפוס הפנימי.

מקורות המידע הם בעיקר מדעיים, למרות שרולנדו משלב בעבודתו הרבה ידע קוסמי שהוא בעצמו קיבל, אולי תיקשר, אך הבסיס והשלד של עבודתו הם בפירוש מדעיים. אפולו מאד נוכח בעבודתו של רולנדו, למרות שהוא היה "איש הכוכבים" וגם מאד דיוניסי.

אולי הוא היה במהותו דיוניסוס, והוא השתמש בצד האפולוני שלו כדי לאפשר לעולם לקבל את החזון שלו?

הביודנסה יצרה קטלוגים מאורגנים למופת, של מוסיקה שנבחרת על ידי מועצה, רשימות תרגילים מאורגנות, שאושרו על ידי מועצה אחרת, ורשימות שילובים בין תרגילים לשירים.

תהליך ההתפתחות ההדרגתית מוכח מדעית. הרבה תרגילים נבדקו ואושרו על ידי פרמטרים מדעיים כמועילים.

המודל התיאורטי שמתואר בדיוק אפולוני אולי מקדים את זמנו.

לבד מהמודל התיאורטי, אני מרגיש שהחלקים האדמיניסטרטיביים והתיאורטיים בביודנסה משתמשים בתשתיות האפולוניות הישנות. החומר התיאורטי אקדמי ומדעי, יש היררכיה כמו במסגרות אחרות של כל מערכת, ויש נוקשות כלשהיא, שאופיינית למערכות העולם הישן. בתוך התשתית הזו, יש הרבה אפשרות ל"ריקוד" וגמישות בהבנה וביישום החוקים והמגבלות על ידי המאפשרים והדידקטים, כל אחד ואחת לפי נטיות הלב וצבעי הזהות. כך עולם הביודנסה רוטט בחופשיות יחסית, למרות היותו מושתת על מערכת של העולם הישן.

וזו מתנה גדולה לעולם, להציע מערכת שפועלת בצורה ממסדית, אך מושתתת על העקרון הביוצנטרי.

החלק המעשי – היוזנסיה. חלק זה הוא הרלבנטי ביותר למונוגרפיה. המתנה הגדולה של הביודנסה היא להציע לעולם אפולו חיובי, ביוצנטרי, שהולך יד ביד, בהרמוניה ושלוש, עם דיוניסוס.

בניגוד לשימוש האפולוני של המערכת ששולטת בחיים, שמתנכרת ומדכאת את דיוניסוס, בביודנסה אפולו תומך בדיוניסוס, מזמין אותו למרכז הבמה, למרכז האולימפוס הפנימי.

אפולו הוא המסגרת שמזמינה את דיוניסוס, הנשמה, לרקוד בצורה בטוחה והדרגתית, לרפא את פצעיו ולגלות את יופיו.

• המסגרת החדשה מתבטאת כבר במעגל השיתוף שלפני היוזנסיה. הישיבה במעגל ולא בשורה או ריבוע, והאפשרות להקשיב ולהתבטא מהלב, שהטקס הפשוט מאפשר, מרפאים ומחברים כשלעצמם. כולם יושבים באותו גובה, אין היררכיה.

• הריקודים – אין כמעט הנחיות טכניות, שהרבה פעמים מדכאות את דיוניסוס. ההנחיות הן הזמנה, להיכן לכוון את תשומת הלב והפוקוס. אלו הזמנות שמעודדות את הדיוניסוס הפנימי לצאת ולרקוד

ההנחיות מאד ברורות ויש הדגמה ברורה, מה שמשחרר את המחשבות מספקות לגבי ביצוע התרגיל בצורה "נכונה". בהרבה שיטות ריקוד אחרות חיויתי לעיתים בלבול שכזה.

- המוסיקה שמשתמשים בביודנסה היא, אורגנית, מאורגנת ונכונה מבחינה מתמטית. אין מקום למוסיקה כאוטית שיכולה ליצור השפעות שליליות. אפשר לשייך חלק גדול מהקנון המוסיקלי של החלק הרגרסיבי, להשפעות של אל המוסיקה השמיימית אפולו.

- יש הרבה תשומת לב לארגון העקומה ביונסה. יש תהליך מאד מובנה, מבוסס מדעית, שבו מוזמן הצד הדיוניסי של המשתתף, לצאת למסע בטוח, נוח, עם חגורות בטיחות. . ממצב הוויה אחד למצב הוויה אחר.

- תהליך ההתפתחות ההדרגתי, שמבוסס על פרמטרים מדעיים מתחומי הפיזיולוגיה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה וכו', נוצר כך כדי לשינוי עמוק ואמתי, לעיתים לא מודע.

אחת מהמתנות הגדולות של הביודנסה לעולם היא, השימוש בכלים אפולוניים קלסיים – כדי ליצור ניסים.

יש נטייה מסויימת של אנשי העולם החדש, לדחות על הסף את העקרון האפולוני בכללותו, וזאת בעקבות השימוש הלא ביוצנטרי של העיקרון האפולוני בכל המערכות שמשרתות את המסגרת הטיראנית.

נטייה אחרת היא לחזור למסגרות אפולוניות עתיקות - דתות, יוגה, בודהיזם ועוד. גם שיטות אלו נשלטות כנראה, בצורה ערמומית יותר, על ידי הכוח ששלט באנושות.

המתנה של הביודנסה היא להשתמש בעיקרון האפולוני – מדע, ארגון, ידע רב תחומי והדרגתיות - בצורה עמוקה אופטימלית, כדי ליצור שיטה חדשה לחלוטין, שמשתמשת בכלים המודרניים ובקנון המוסיקלי של כל הזמנים וכל התרבויות. שיטה שתומכת בעקרון הביוצנטרי, שתומכת בהתפתחות האנושית, שתומכת בריקוד הפראי של דיון

דיוניסוס בביודנסה

הביודנסה נוצרה בשביל דיוניסוס. ואולי על ידי דיוניסוס. . .

כל שיטת הביודנסה נוצרה כדי לאפשר לדיוניסוס הפנימי להתגלות בכל צבעיו, אצל כל בני האדם.

הביודנסה נוצרה כדי ליצור חברה חדשה, כשנקודת המוצא שלה היא, ההבנה העמוקה, שכדי לרפא את החברה, צריך, יד ביד, לרפא את הפתולוגיות האנושיות.

דיוניסוס בביודנסה נפתח ומתגלה בצורה פרוגרסיבית. הוא תמיד ביוצנטרי. לעומת זאת, דיוניסוס המיתולוגי הוא פראי, אימפולסיבי, חסר גבולות ולא בהכרח ביוצנטרי.

דיוניסוס בביודנסה לא שותה יין בויונסיה, ולא משתמש בצמחי תודעה. אין שימוש בכלי המיניות הפראית והאורגיות. אין, בדרך כלל, טקסים בלילה בטבע הפראי.

למה?

שיטת הביודנסה מודעת לפצעים העמוקים של הנפש האנושית. היא מכירה בסיכונים שבטקסים הפרימיטיביים והשימוש הקיצוני במיניות ועוד כלים דיוניסיים, בחברה המודרנית. הכלים הדיוניסיים העתיקים הם כלים עוצמתיים שמשפיעים בצורה עמוקה על ההווה.

יש לכלים אלו יכולות חיוביות רבות. אך גם חסרונות. החסרונות הם:

1. בתקופה המודרנית הכלים שהחברה השולטת מפעילה על בני האדם הם עוצמתיים בהרבה מבעבר. בתנאים המודרניים שהמין האנושי חי בהם, אין פנאי להפנים טקס דיוניסי. החיים המודרניים תובעים מחדש את תשומת הלב והמעברים הקיצוניים במצבי התודעה יכולים להוציא מאיזון.

2. להרבה אנשים בעולם המודרני אין גישה לטקסים דיוניסיים למיניהם.

3. הרבה אנשים אינם מוכנים נפשית ופיזית לחוויה דיוניסית אינטנסיבית.

4. מנגנוני ההגנה של האגו המודרני לא תמיד מאפשרים התפתחות אמתית על ידי התנסויות אינטנסיביות ופראיות. יכולה להיות פתיחה משמעותית של מצבי תודעה. אך ללא המשכיות, החיים, ומנגנוני האגו וההתניות, "מושכים" את האדם חזרה.

בגלל סיבות אלו, בעקבות הרבה ניסויים וטעיות, רולנדו הגיע לפיתוח שיטה פרוגרסיבית, שבה חלק של דיוניסוס מתגלה ומחלים, ומתפתח כל פעם קצת יותר. וכשיטה של מפגשים שבועיים, מתהווה תהליך פרוגרסיבי, יציב, בטוח, ועמוק, של אינטגרציה - והשינוי נטמע.

נראה לי שבעולם הביודנסה, דיוניסוס מתגלה ביונסיות. יש נטיה להיות בארצי וביומיומי מיד אחרי היונסיה.

אולי יש פה איזשהו חשש מדיוניסוס הפנימי?

דיוניסוס הפנימי מרגיש טוב מאד ביונסיות. יש לו תבנית, הוראות מדויקות ומפורטות, מוסיקה מתאימה, שקט מדיבורים. הוא יכול לעשות את הטקסים שלו, לבד ועם הקבוצה.

הוא יכול להירגע. הוא מוגן מהזעם שרודף אותו כל חייו, לשכוח מה"סיפורים" ומהחיים שבחוץ לרגע, ולהינות מהמתיקות, הלבביות, השעשוע, כמו דיוניסוס ילד.

האם זה אפשרי שבביודנסה דיוניסוס חווה עוד לידה מחדש?

רחם חדשה?

ילדות חדשה?

ושעכשיו, כשהוא נרפא מפצעיו, הוא אינו צריך יותר את האקסטסיס האינטנסיבי, היין, המסיבות, האורגיות, הטקסים ביער?

האם יכול להיות שהמפגש של דיוניסוס עם אפולו של הביודנסה משנה ומרפא את דיוניסוס? את הנשמה האנושית?

נבדוק בפרק הבא, את הריקוד של דיונסוס ואפולו.

**השילוב שמציעה הביודנסה
דיוניסוס רוקד במרחבים של אפולו**

הנשמה האנושית זקוקה לתבנית. בכל השבטים הילידים, שבשבילי הם המודל להוויה האנושית בהתגלמותה האופטימלית, תמיד מופיעה תבנית חברתית עם תפקידים מוגדרים, חוקים, טקסים מובנים וכו'.

הביודנסה היא שיטה מודרנית, מושרשת בעקרון הביוצנטרי, שנוצרה כדי לרפא את "המחלות של הציוויליזציה" (רולנדו טורו). היא מציעה קנון מוסיקלי עשיר מרוב התרבויות בעולם, כולל מוסיקה מודרנית פופולרית ומוכרת. זו שיטה מודרנית, שנוצרה לאדם המודרני, ונקודת המוצא שלה היא ההבנה העמוקה של המורכבות האנושית המודרנית ברמה האישית והחברתית.

הביודנסה היא נס לאנשים שחיים במסגרת, ואין להם גישה לדיוניסוס הפראי של הפסטיבלים, המסיבות והטקסים. היא מעניקה לכל בני האדם גישה לדיוניסוס הפנימי שלהם, ללא צורך לעזוב את אזור הנוחות שלהם ולצאת למסע א הלא נודע.

לאנשים שחיים במסגרת הפתולוגית והמניפולטיבית, הביודנסה מעניקה אפולו בריא, נעים, גמיש וחייכני. לדוגמא:

1. במעגל השיתוף ובחלק התיאורטי, יש תבנית שמאפשרת שיח מודע ומרפא. תשתית אפולונית נעימה.
2. היונסיות אף פעם לא מתחילות בדיוק בזמן . . .
3. סדרת התרגילים והעקומה, מאפשרים הרגשה של זרימה אורגנית.
4. ההנחיות ברורות ונעימות, וכל האוירה היא לבבית, טבעית ומרגיעה. דיוניסוס יכול לשחרר את ההיסגרות והחרדות שלו מאלפי שנים של התעללות, ולרקוד, עם חברים.
5. המוסיקה. . . ההבנה העמוקה של ההשפעה של המוסיקה על ההוויה האנושית על כל צדדיה, והבחירות המוסיקליות הנובעות מהבנה זו, יוצרות אפשרות לריפוי עמוק על ידי המוסיקה עצמה, וההתמסרות אליה.

וביונסה, לתשתית האפולונית יש את התפקיד החשוב ביותר.

רולנדו חש את העקרון שהאדם הוא ישות חברתית, שאנו זקוקים אחד לשני, שהצמיחה ביחד, כחלק מקבוצה, היא הרבה יותר עוצמתית. השיטה שיצר מאפשרת ליצור חיבורים. דיוניסוס זקוק לחברה. הוא עייף מלרקוד ביער לבד, מחוץ לחברה.

במיתוס, דיוניסוס רוקד בחברה, במעגלים, כמו אצל אנשי השבטים.

כולנו, כל בני האדם, אנו ישויות אלקטרומגנטיות. כשאנו עושים משהו ביחד, אנחנו נותנים השראה אלקטרומגנטית אחד לשני. והיופי הגדול של הביודנסה, הוא יצירת שיטה כל כך רחבת היקף ומורכבת, שהמטרה העיקרית שלה היא ליצור מפגשים אלקטרומגנטיים כאלה. ליצור חוטי קסם, לחבר, ליצור אינטגרציה פנימית, אינטגרציה עם האחר, ועם החיים.

שיטת הביודנסה היא אחת השיטות המפותחות והעמוקות ביותר שנוצרו בעולם הדוקטרינות האלטרנטיביות המודרניות. הלימודים עמוקים ומקיפים, ההכנה של המאפשרים היא יסודית.

המשתתפים מרגישים את הקנון האפולוני שקיים מאחורי הקלעים של הסצנה של המפגש השבועי.

דיוניסוס רוקד במרחבים של אפולו. האם זה אפשרי שהשילוב של אפולו בריא ודיוניסוס בריא, הוא המבשר של החברה החדשה?

**אני צופה
במרחבים גאומטריים,
זהובים,
רחבי ידיים,
ברקיע מוזר, פנטסטי,
שבו הטבע המסתורי.
העצים רוקדים,
הפרפרים הענקיים צובעים את השמיים.
בני האדם חוגגים,
פראיים, מאושרים, עירומים
מסביב למדורות גדולות,
לצלילי מוסיקה שמיימית.
השילוב, החגיגה השמיימית של האלים.
דיוניסוס רוקד במרחבים של אפולו.**

אסף אור

דיוניסוס בחיי הפרטיים

המיתוס של דיוניסוס מהדהד מאד עם סיפור חיי. כמו דיוניסוס, הלידה שלי הייתה טראומתית – לאימי היה דכאון אחרי לידה, ונשארנו בבית החולים לעשרת הימים הראשונים של חיי.

כמה ימים לאחר שהגענו הביתה, אימי אושפזה בכפייה בית חולים פסיכיאטרי, שבו עברה התעללות במשך שלושה חודשים. השגיחה עלי סבתא, ואחר כך הסבתא השניה, דודתי ואבי. כמו דיוניסוס, עברתי מאומנת לאומנת.

אימי יצאה מבית החולים טראומתית, פגועה ושבורה, כמו דיוניסוס. גדלתי איתה ועם אב שהיה לא מאוזן בדרכים אחרות. עברתי התעללות יומיומית. זו היתה ילדות אלימה, היסטרית ומלאת חרדות. גדלתי בסביבה לא קלה בשכונת עוני של פעם. גדלתי כילד עיקש, מרדן וקשה ל"חינוך" וביות.

בגיל 10 הבנתי שהורי לא מאוזנים וכבר אז התחלתי לשאול שאלות קיומיות.

ההצלה שלי הגיעה כשיצאתי מהבית בגיל 14, והתחלתי ללמוד בתיכון לחינוך סביבתי, בלב המדבר, בשדה בוקר. התיכון ידוע ברמה הגבוהה שלו, מבחינה לימודית וחברתית.

מילדות אומללה, דומה לזו של דיוניסוס, יצאתי למרחבים של אפולו – תיכון מדעי ברמה גבוהה, בלב מדבר רחב ידיים, של מרחבים אפולוניים נקיים, גאומטריים ואופקים פתוחים של בהירות שכלית ושקט נפשי.

כמו דיוניסוס, נולדתי מחדש.

בגיל 14 חיי השתנו מקצה לקצה. ניתקתי קשרים עם חברי וחיי הקודמים. אפולו לקח שליטה על חיי ולימד אותי את סודות החשיבה הסיסטמטית, המדעית, המובנית.

רוב התלמידים, חברי, היו ממעמד תרבותי גבוה – בני מדענים ואמנים בין השאר. חיינו עם דחף וסקרנות ללמוד את החיים לחוות אותם בעצמנו.

למדנו להנאתנו, כאוטודידטקים, היסטוריה, אסטרונומיה, וגם מיתולוגיה יוונית.

אפולו לימד אותי להתנהל בעולם, ללמוד, לעבוד, לחיות במסגרת. את ילדותי נעלתי ב'מחסן' ושכחתי לחלוטין. שנים רבות.

אפולו כיוון את חיי בין השנים 14 ל 31. בתקופה זו ניסיתי להיות חלק מהחברה. אך דיוניסוס, שהיה מאד פצוע מהילדות המודחקת שעברתי, לא איפשר לי ליצור חיים נורמליים. החוסר של דמות אב ואם בילדותי לא איפשר לי לחיות בשלום עם המסגרת האפולונית המודרנית. לא הצלחתי לעשות בירוקרטיה, לא הצלחתי להישאר במקום אחד, עם עבודה קבועה. היחסים שלי עם נשים היו בעייתיים.

הנשמה הפגועה, אך הזוהרת והמוכשרת שלי תמיד רצתה להמשיך לנדוד, להכיר אופקים חדשים, לרדוף ולצוד ידע, לחוות תרבויות שונות, להכיר את היערות, ההרים, המדבריות והחופים של הפלנטה היפהפיה הזו. ערים חדשות, שפות, תרבויות, מוסיקה, נשים . . .

בשנים הללו חייתי בין פסגות של אושר עילאי, לתהומות של ייאוש.

בנוסף לתשוקה שלי לנדוד ולטייל בטבע, הייתה לי תשוקה לקולנוע וספרות. תחומי התרבות האלו משמשים את המסגרת כהנדסת תודעה, מکتמימים את ההוויה האנושית באקו-פקטורים שליליים, ומחדירים דפוסי התנהגות ורגשות שליליים. במקום שבו חיפשתי תרבות, קיבלתי באופן יומיומי כמות אדירה של אקו-פקטורים שליליים.

כמו דיוניסוס, לפרקים נתתי לאלכוהול לנהל את חיי, כדי לצאת מהמטריקס, כדי לקבל השראה, לפתוח אופקים חדשים.

הדיוניסוס הפצוע שבתוכי, ניהל את חיי מתוך הצללים, בזמן שאני ניסיתי להצליח בעולם האפולוני המודרני. ובגלל שדיוניסוס ניהל את חיי מבלי ידיעתי, לא הצלחתי לקחת חלק בחיים המודרניים – קריירה, משפחה, בסיס כלכלי. מפני שכמו דיוניסוס, נפגעתי עמוקות בצעדי הראשונים בעולם.

אך ישנה עוד סיבה לחוסר ההצלחה שלי. וזו הסיבה האמיתית.

אני מאמין לחלוטין, בכל ליבי, שאני בחרתי את חיי. את לידתי, את ילדותי, ואת הוריי. בחרתי אותם כי יש לי משימה.

בשבילי זו ידיעה מולדת, גופנית, זה חלק מהזיכרון האפי-גנטי של גופי, שהמסגרת, שיוצגה בילדות על ידי הוריי, היא אלימה, לא בטוחה, לא ניתנת לאמון. יצרתי לי כבר כילד, צורת התבוננות ביקורתית על העולם.

אני מאמין שכל מי שחווה אלימות וזעם, מניפולציות רגשיות ושקרים מהוריו בגיל צעיר, לא יתקשה לזהות מניפולציות ושקרים שהמסגרת מציעה לו, כמתנות יקרות ערך.

גם כשבאופן מודע, רציתי בכל ליבי להשתייך לחברה ולמסגרת, "להיות בנאדם", הזיכרון התאי שלי לא איפשר לי. הוא ידע שהמסגרת רעילה ומסוכנת לכל אדם.

האינסטינקטים שלי מפותחים משנים של הכנה מבית הוריי . . .

דיוניסוס – הנשמה, הלא מודע החיוני, יודע שהמסגרת האפולונית המודרנית נבנתה כדי להרוג את דיוניסוס, להשחית אותו, לפזר את חלקיו. . המסגרת כיום לא תומכת כלל בנשמה. להיפך.

הרגשתי את זה בעצמותיי, גם אם לא הייתי מודע לגמרי.

כשלמדתי קולנוע, בגיל 30, גיליתי את התופעה שרולנדו טורו קרא לה "טירניה": כוחות שלא פועלים בהתאמה עם העקרון הביוצנטרי, אלא להיפך.

כוחות ששולטים בכל אספקט של החיים האנושיים במסגרת.

הפכתי לאדם ממורמר ופסימי. רציתי לעזוב את האנושות. להפוך לנזיר.

אבל . . .

תמיד ידעתי בליבי ובנשמתי, שיש משהו טוב יותר . . .

השינוי הגדול קרה בגיל 31, כשהלכתי למפגש הריינבו הראשון שלי.

חיי השתנו תוך שבועות ספורים. מאדם בודד, ידעני, מריר ופסימי, מצאתי את עצמי בדרך נס במרכז מעגל חברתי שנוצר במפגש הריינבו. חיינו ביחד בטבע, בישלנו, שרנו וניגנו, רקדנו, עשינו אהבה, חלקנו את מתנותינו החומריות והרוחניות. חלקנו מפל נדיב של אקו – פקטורים חיוביים, יום יום, כאורח חיים.

משפחת הריינבו היא המסגרת הדיוניסית ביותר שאני מכיר.

חיינו, כמו דיוניסוס, בטבע. השתתפנו בטקסים עם צמחים משני תודעה, חיינו באקסטזה. זו חברה חדשה, ללא חוקים, ללא היררכיה, שמבוססת על אהבה – אהבה עצמית, אהבה לאחר, ואהבה עמוקה לטבע, לאמא אדמה. כמו הביודנסה. ההבדל הוא שבריינבו היונסיה היא דרך חיים. הריינבו פועל מחוץ למסגרת, עם כלים חדשים ותשתיות אפולוניות חדשות, מאד גמישות, שתומכות בנשמה, בדיוניסוס.

הריינבו מרפא את הסיפור האיום של דיוניסוס. הריינבו מציב את דיוניסוס במרכז הבמה. הוא הדמות הראשית, החשובה ביותר.

כבר לא הרגשתי בודד, משוגע. מצאתי את עצמי ואת משפחתי הרוחנית.

נולדתי מחדש. שוב. בפעם השניה. זו הייתה לידה מחדש אמיתית, יסודית. השתנתה הצורה שבה ראיתי את העולם, היציבה שלי, התזונה, השפה, היחסים שלי. הכל.

התחלתי לנדוד שוב בעולם. אבל הייתי אדם אחר. היו לי עיניים אחרות. שנתיים מאוחר יותר, ביער העד האמזוני, נולדתי מחדש בפעם השלישית.. אני לא מגזים . . .

ובנוסף, הילד הפנימי שבי עדיין לא החלים מפצעיו. הוא היה מודחק. למעשה כלל לא הייתי מודע לקיומו. החלק האפל שבי התחבא בשרירי הכתפיים והגב שלי. משא כבד ומעיק, שלא ידעתי כלל שאני נושא אותו.

חייתי כמו הרוח, מפסטיבל לפסטיבל, מיבשת אחת לאחרת, מאישה לאישה . . .

תמיד בתנועה, בשינוי. הייתי בבריחה, מבלי לדעת זאת.

לא הכרתי את עצמי. לא ידעתי, שכמו בשיר של מנו צאו

– *correr es mi destino* לנדוד זה גורלי . . . וכמו שבוב מארלי שר –

And you run and you run and you run, but you cant run away from yourself.

ובאמת, מבלי לדעת, ברחתי . . .

היישר לזרועותיה של הביודנסה.

**הביודנסה בחיי
דיוניסוס פוגש את אפולו**

התאהבתי בביודנסה. זו היתה התאהבות הדרגתית. הדיוניסוס הפנימי שלי
אותגר על ידי ההנחיות הארוכות, ההפסקות ברצף הריקוד, המסגרת. אבל
הרגשתי מיד את הקסם. והבנתי שקיים פה נס – לא דיברתי צרפתית, לא הבנתי
את ההנחיות, אבל תמיד ידעתי מה לעשות בתרגיל. זו הייתה תלפטיה.

יכול להיות שאם המאפשר הראשון שלי לא היה ריצרד, לא הייתי ממשיך עם
הביודנסה.

ריצרד, עם קול הקטיפה החם והרך שלו, עם המוסיקות הנהדרות והמרגשות, עם
הנוכחות שלו, ועם הקבוצה שיצר, שהורכבה ברובה ממוסיקאים, מרפאים, אמנים,
אנשים דיוניסיים במהותם.

בהתחלה הגעתי כי זו הייתה האפשרות היחידה לרקוד באזור שגרתי בו בצרפת.
וגיליתי שבנוסף לריקוד, זה מקום מפגש, שבו ניתן להתבטא ולחלוק חיבוקים,
פינוקים ותשומת לב, בלילות הקרים והבודדים של צרפת.

לאט לאט נפתחתי והתאהבתי בשיטה, בקסם שהרגשתי. בתהליך השינוי
שהרגשתי שההוויה שלי עוברת, שנגע אז בעיקר בקשר שלי עם האחר, בקבלה
של השונה, ללא ביקורת.

הרגשתי שונה מרוב חברי הקבוצה. ולוא דווקא כי לא הייתי צרפתי כמו כולם.

באתי מעולם אחר. משבט הריינבו. לא הרגשתי זר ושונה עם משפחת הריינבו
הצרפתית. אנו חיים באותו תדר, עם אותם מנהגים, תזונה, מוסיקה והכנסת
אורחים מסביב לעולם. יש לנו התייחסות אחרת לכסף. אנו יוצרים אירועים
חינמיים או בדאנה. אנו צורכים עם מודעות. רובינו לא משתמשים באלכוהול.

הרבה מאיתנו נוודים שבחרו לחיות ללא עבודה קבועה, נכסים, קריירות, אילוצים
ומשימות. מה שמייצגת המערכת האפולונית המשעבדת.

רבים מאיתנו חיים בטבע, בהרמוניה עם אמא אדמה. אנו משמשים בטכנולוגיות אקולוגיות. יוצרים תרבות חדשה.

אולי משפחת הריינבו הם חלוצי העולם החדש?

יש לנו תשתית אפולונית מינימלית, מאד ביוצנטרית, גמישה, ללא חוקים, שמסתגלת בקלות למצבים שונים.

להגיע בכל יום שלישי בשבוע בשעה 19:30 לרקוד ביודנסה, היה משהו חדש בשבילי. במשך שנים היו תקופות ארוכות שבהן לא ידעתי אפילו איזה יום בשבוע זה היום. . .

ריצ'רד הוא איש חכם שיודע לקרא את לבבות האנשים. הוא סייע לי להשתלב בקבוצה. הוא חש שאני בא מעולם אחר. באזור שבו ריצ'רד פועל יש הרבה אנשי ריינבו, יש אירועים עם ניחוח הריינבו, ולריצ'רד יש חברים שהולכים לריינבו.

לאחר שנתיים שבהם רקדתי ביודנסה בחופשיות בין מסעותיי, הרגשתי שאני רוצה ללמוד להיות מאפשר. ריצ'רד עודד אותי, אבל גם הזהיר אותי שהדרך ארוכה ומאד שונה מאורח החיים שלי – שלוש שנות לימודים, יש הרבה חוקים, משימות, מבחנים. לכל שיטות הריקוד שהכרתי תהליך ההסמכה הוא כמה חודשים, כששמעתי זאת, דחיתי את הרעיון על הסף.

אבל זה היה בלתי אפשרי. . . התשוקה ללמוד ביודנסה הייתה חזקה מידי מכדי לדחות אותה.

אף פעם לא הרגשתי כמו ביודנסה. הנשמה שלי לא יכלה לדחות את הרעיון.

זה היה די משוגע. . . שנים לפני כן, עזבתי את המסגרת והבטחתי לעצמי שלעולם לא אחזור. כבר הייתי מורה לרייקי, פיתחתי סדנאות וסמינרים משלי, הנחיתי מעגלי שירה גדולים. הייתי אישיות בולטת במשפחת הריינבו האירופאית.

והייתי חופשי כמו הרוח

אך הייתי מאד מודע בתקופה ההיא, שיש לי פצעים עמוקים שזקוקים לטיפול. חשתי שתהליך ההתפתחות שבית הספר לביודנסה מציע יוכל לשרת אותי. ובנוסף, בלי שום סיבה הגיונית, הרגשתי שאני צריך ללמוד עם ריקרדו טורו, בנו של מייסד הביודנסה רולנדו טורו. והיום אני מבין שהסיבה היא אפולו. ריקרדו שם אותי על האדמה. קירקע אותי.

המפגש, בראיון הקבלה, היה עמוק, ארוך ומרתק. אני מאמין ששנינו הרגשנו משהו במפגש ההוא.

אולי כמו שני שחקנים שמכירים לפני שהם מתחילים את המשחק? בבית הספר גיליתי שרוב התלמידים, המאפשרים והדידקטים, חיים במסגרת.

בקבוצה של ריצרד, רקדתי עם הרבה אנשים שעזבו חלקית את המסגרת, ולעיתים הגיעו גם נוודים ואנשי ריינבו. לתומי חשבתי שזה בדרך כלל כך. וזה לא.

גיליתי משהו מאד חשוב למונוגרפיה שאני מציג פה – שאני עושה תהליך הפוך מהתהליך שרוב משתתפי הביודנסה עוברים.

הכוונה היא שבדרך כלל הביודנסה מעודדת פתיחות. חיבוקים, נשיקות, ריקודים ביחד. אני כבר חייתי כך – בריינבו החיבוק הוא הקוד החברתי. מגע גופני, מבט בעיני האחר, הריקוד ביחד, הן חוויות יומיומיות וטריוואליות בריינבו. הן טבעיות לחלוטין . . . בנוסף, גדלתי בישראל, ולא בצרפת, ובישראל הפעולות האלו הרבה יותר מקובלות ונפוצות מאשר בצרפת. אולי אפשר לומר שאצל חלק גדול

אני מרגיש שרוב משתתפי הביודנסה עוברים תהליך של פתיחה, של גילוי הדיוניסוס הפנימי.

הרגשתי שאני עובר תהליך שונה - הדיוניסוס שלי, חיוני, פראי, פתוח וחי כבר שנים רבות, רוצה להתעגל, להתרכך. לנוח. לחזור לחיים. לאנשים שהם לא אנשי ריינבו.

לחזור למרחבים האפולוניים, לחום האנושי. לצאת מהיער ולהגיע לחברה האנושית.

הביודנסה אפשרה, ומאפשרת לי גם היום, גשר שמגשר על תהום. בצד אחד של התהום העולם שאני מגיע ממנו, עולם הריינבו שתיארתי בקצרה קודם, ובצד השני של התהום, העולם ה"אמיתי", המסגרת, שבתוכה משפחתי הביולוגית, חבריי הוותיקים, מנהגים ישנים, זכרונות מודחקים. ואני עצמי. הביודנסה נתנה ונותנת לי את האפשרות לרפא את פצעיי.

בגלל שהיא שיטה אפולונית.

הפצעים שלי נוצרו במסגרת האפולונית. והן צריכים לחזור למסגרת כדי לאפשר גישה אליהם ולרפא אותם, על ידי קרבה לאנשים שחיים במסגרת, שדומים יותר למשפחתי הביולוגית מאנשי משפחת הריינבו.

למעשה, לאחר שנתיים של לימודים בבית הספר לביודנסה, גליתי שאני בקונסטלציה משפחתית שבה חלק מהתלמידים ממש גילמו את בני המשפחה שלי.

בתהליך החזרה לעולם ה"נורמלי", גליתי שאני צריך לעדן את המחוות שלי, ולמעשה, ללמוד מחדש צורות תקשורת עם אנשים.

גליתי מחדש את העומק של ההוויה האנושית, הגיוון שלה, הגדולה שלה, וגם את תהומות הכאב והחוסר.

עדיין לא הייתי מודע לכך שגם אני נושא תהומות של כאב וחוסר.

בעקבות הלימודים לא יכולתי לנדוד ללא גבולות. הייתי צריך להגיע לבית הספר פעם בחודש. סיכומי תכניות הלימוד הפעילו את הצד השמאלי, האקדמי של המח, שהעלה אבק מחוסר שימוש. זה היה סיוט. (:

הרגשתי שהמסגרת עושה לי טוב.

היו במהלך הדרך הרבה ספיקות והתלבטויות, קולות מבפנים ומבחוץ שאמרו לי שאין צורך בכל כך הרבה מאמץ והקרבה. שאני מוכן להתחיל את דרכי המקצועית. ליצור את הסדנאות והסמינרים שלי.

אבל עמוק בלב, הרגשתי שאני מחויב לדרך ולתהליך.

היום אני מאד מרוצה מההחלטה הזו. הביודנסה היא הציר המרכזי של חיי בימים סוערים אלו.

מתוך הקשבה לקול הפנימי שלי, הצלחתי לצלוח את כל האתגרים האפולוניים שהביודנסה הציגה בפניי, כולל המונוגרפיה הזו, כדי לסיים את התהליך רשמית ולקבל תעודת מאפשר, במקום לפעול דרך הנטיות הדיוניסיות הטבעיות שלי, של התעלמות מחוקים ומתעודות רשמיות ועשיית קיצורי דרך.

המונוגרפיה הזו, שלפני שהתחלתי אותה לא היה לי מושג איך בכלל לגשת אליה. היא הוכחה לנחישות שלי לסיים את לימודיי, לסיים תהליך שהחל לפני שש שנים. במקום לנטוש את התהליך כשהוא לא בזרימה טבעית עם חיי, כשיש קשיים ואתגרים, כמו לפני כן בחיי הריינובו שלי, הפעם המשכתי. תהליך ההסמכה שלי כלל מעבר בין שלש ארצות, שישה בתי ספר לביודנסה ושנתיים של טירוף דעת גלובלי.

והמשכתי. שש שנים.

ואני ממשיך להמשיך. עד הסוף!

אני מפתיע את עצמי . . .

**אני זוכר את המודול הראשון שלי בבית הספר. הגעתי להתנסות והרגשתי
מבוכה מההרכב החברתי, שהיה שונה מכל מה שהכרתי במשך שנים
ארוכות.**

אבל היה רגע אחד, שאותו לא אשכח לעולם:

**ריקרדו דיבר על בתי חולים פסיכיאטריים בשנות השישים, שהתעללו שם
במאושפזים. הוא דיבר על זה במשך די הרבה זמן, כשהוא מסתכל היישר
לעיניי.**

למה הוא הסתכל ישר לעיניי?

האם הוא ידע שאימי אושפזה בבית חולים פסיכיאטרי באותה תקופה?

התהליך ההתפתחותי שאני עדיין עובר, התחיל באותו רגע. התמסרתי.

התרומה של המונוגרפיה לביודנסה

אני רואה שמרבית האנשים שרוקדים ביודנסה באים מחיים מסודרים ומעוגנים במסגרת. הביודנסה מסייעת להם לבחון את חייהם, ובהדרגתיות להכניס את הכאוס, הזרימה וההרפתקה לחייהם.

אפשר לומר, שהם באים מאוריינטציה אפולונית לאוריינטציה דיוניסית.

הביודנסה כיום בנויה יותר לתהליך הזה. אני רואה זאת בצורות הבאות:

1. היונסיות מתונות, והגישה באופן כללי היא פרוגרסיבית.

2. תוכנית הלימודים מובנית, כמעט אקדמית. הלימודים ארוכים ומחייבים שיגרה מסויימת.

3. תהליך ההסמכה מחייב הגשת עבודה מונוגרפית (מונוגרפיה).

4. בחלק מהמקרים העלות של הפעילויות גבוהה יחסית

לאנשים שלא חיים במסגרת עם משכורת קבועה ושגרה, לימודי הביודנסה מהווים אתגר. אחד האתגרים של נווד שרוצה ללמוד להיות מאפשר, הוא החובה להשתתף בקבוצה שבועית, ואחר כך להחזיק קבוצה שבועית.

אני מרגיש שהתרומה שאוכל להציע בענווה במונוגרפיה הזו, היא שאולי ניתן לפתח בנוסף למה שקיים, גישה אחרת לתהליך ההתפתחותי, למען אנשים דיוניסיים, חופשיים, שאינם חיים במסגרת. יש באירופה ודרום אמריקה תרבות שלמה, אלטרנטיבית, של אנשים כאלו. אני מדבר על אולי מאות אלפי אנשים. בישראל התרבות הזו עדיין לא צמחה בגלל המורכבויות שיש פה. אולי היא תיצמח בקרוב, עם תהליך ההתעלות העולמי שמתרחש ממש בימים אלו.

מדוע הביודנסה לא מושכת את הצעירים?

אולי מפני שאינה בנויה כדי למשוך את הצעירים?

אני מרגיש שהגישה ברוב המפגשים שחוויתי, היא פרוגרסיבית מידי לצעירים שהולכים לפסטיבלים, לקורסי טנטרה ולטקסים עם צמחי תודעה, ומעשנים מריחואנה באופן יומיומי.

הדורות משתבחים. הדור הצעיר, של אנשים בשנות העשרים ושלושים שלהם, הרבה פחות פגוע מהדורות הקודמים לו. אני מרגיש בכנות שהשיטה כפי שהיא בנויה כיום עם הפרוגרסיביות וההגבלות שלה, מתאימה פחות לדור הזה.

יש המוני צעירים ואנשים חופשיים וצעירים ברוחם שמחפשים מרחבים אפולוניים נקיים ובטוחים כדי לרקוד במודעות.

הם הולכים לאקסטטיק דאנס, חמשת המקצבים, לרקוד קונטקט, אקרו יוגה. מעטים מגיעים לביודנסה.

אני מאמין שזה היה שונה בתקופה המוקדמת של הביודנסה. עד שנות התשעים הביודנסה לפי הסיפורים הייתה הרבה יותר חופשיה, הרפתקנית ודיוניסית.

אני מרגיש שהדרך שבחרה הביודנסה בתקופה הזו היא מאד טובה לאנושות. הביודנסה יכולה לרפא את המין האנושי. היא עושה את זה. והאנשים שחיים במסגרת הם אלו שצריכים יותר את הריפוי.

אך אני מרגיש שבדרך הלך לאיבוד חלק מהמקור.

לפי הסיפורים שסיפרו לי, הביודנסה בצורה המקורית שלה הייתה הרבה יותר מתאימה לעולם החדש ולאנשים החופשיים, הדיוניסיים, שזנחו את המסגרת והלכו ליער כדי ליצור עולם טוב יותר. נראה שיש נטיה מסויימת באירופה, להפוך את השיטה הנפלאה הזו למשהו אחר, שמאד מתאים לסוג מסויים של האוכלוסייה, אך מאד לא מתאים לסוג אחר, דיוניסי ומשוחרר. כמו שבקורס דידיקטים מסויים, התבטא ברגש רב בנו הבכור של רולנדו טורו, רולנדו טורו אכונייה: "אתם מוציאים את התשוקה של דיוניסוס מהביודנסה".

נראה לי שלאנשים שמורגלים בחופש ולעבודה אנרגטית הביודנסה היא יותר מידי פרוגרסיבית ופדגוגית.

האם רצוי וניתן לפתח תהליך התפתחותי מקביל, תהליך אמיץ וגמיש יותר? ליצור שיטה אפולונית שונה, שמתאימה יותר לאנשים שמחפשים בIODNSA יותר "עסיסית" ודיוניסית? אולי הצעירים זקוקים לתכנים אחרים?

הביודנסה היא אוגניזם חי. הטבע שלו הוא לגדול. וכדי לגדול כל אורגניזם צריך להתפתח ולהשתנות. ביחוד כשהעולם סביבו משתנה.

אספר סיפור קטן על המפגש הראשון שלי עם לטיסיה בפסטיבל הריקוד "בודי פסט" לפני כשנתיים. לטיסיה העבירה סדנת ביודנסה נפלאה, וכמובן השתתפתי. לאחר הסדנה נפגשנו ודיברנו. לטיסיה הקשיבה להשקפתי לגבי ביודנסה לדור הצעיר של הפסטיבלים. אמרתי לה שהצעירים האלה, רובם רקדנים מופלאים, מפותחים ומאוזנים בהרבה מאיתנו, בני הדור המבוגר יותר, בכל חמשת קווי הביטוי של הביודנסה. אבל הם לא יודעים לרקוד ביחד. הם מאד חיבתיים בחיים, אבל רוקדים כל אחד לעצמו. העצה שלי הייתה לאפשר ויונסיה בקו החיבתיות, כדי לאפשר לצעירים הנפלאים האלה את החוויה של לרקוד בזוגות ומעגלים, ולשתף את האנרגיה המדהימה שלהם גם בריקוד.

היונסה שלמחרת הייתה אופורית.

הייתה אנרגיה צעירה, דינמית, מלהיבה. הרבה מהמשתתפים, רובם רקדנים, סיפרו אחר כך שזו הייתה הפעם הראשונה בחייהם שהם רקדו עם קשר רגשי עם אדם זר להם. וזה עשה להם טוב. מאד. הם רצו עוד.

ישנה תופעה חדשה יחסית בעולם המודרני, שהדורות הצעירים כבר לא יודעים לרקוד ביחד. חלק גדול אפילו לא יודע שזה אפשרי. המוסיקה האלקטרונית, על כל יתרונותיה, לא מעודדת ריקוד משותף. תרבות חדשה של ריקוד אינדיבידואלי כבשה את העולם.

הצעירים לא יודעים שעד לפני כארבעים שנים כל העולם רקד בזוגות, שורות, מעגלים. גם בעולם האתני וגם בעולם המערבי. למיטב ידיעתי לא היה קיים הריקוד לבד.

שיטת הביודנסה, במהות שלה, נוצרה לרפא את התופעה הזו. חשוב ורצוי גם לרקוד לבד, אבל כל כך חשובים ומזינים החיבורים הקסומים של הריקוד המשותף. זו שיטה שיכולה לאפשר מחדש חיבורים גם על רחבת הריקודים, כמו פעם.

כיצד ניתן למשוך את האנשים הצעירים והחופשיים לביודנסה?

יש לי כמה תשובות:

1. גישה פחות פרוגרסיבית. הדור הצעיר בריא יותר, ומוכן ורגיל לתהליכים פחות פרוגרסיביים.
2. להרחיב את הסגנונות המוסיקליים. לשקול לשלב מוסיקה עם אלמנטים שאמניים משולבים במוסיקה אלקטרונית מודעת.
3. לשקול לאפשר גישה יותר מודרנית להנגשת הידע יקר הערך של רולנדו טורו. לדוגמא, ליצור סרטים עם שפה קולנועית מודרנית, שמעבירים את החומר התיאורטי של רולנדו ושל המודולים שהוא יצר. לצפות בסרט לימוד עשוי טוב, זו חוויה ויונסיאלית.
4. לשקול את האלמנט של העלות הכספית של התהליך ההתפתחותי. רבים מחברי באירופה לא יכלו לעמוד בעלויות של לימודי הביודנסה.
5. לשים פחות דגש בהתחלה על עומק ותהליך התפתחותי. ליצור מפגשים שמחים ודינמיים, ליצור קטרסיס מתון כל שבוע. אני מודע לכך שבביודנסה נמנעים מקטרסיס. הסיפור הוא שהצעירים ואנשי החופש כל כך רגילים לקטרסיס בפעילויות האחרות שלהם, שזה חסר להם ביונסיות. אולי על ידי סיפוק מתון של הציפיה הזו, המשתתפים יתפתו להתמיד, ובהדרגה ננגיש את העומק והאיטיות?
6. נראה לי שקו המיניות "קצת" מודחק בביודנסה. מהנסיון האישי שלי, שכולל ביקור בשישה בתי ספר, המון קבוצות וכמה פסטיבלים וסדנאות באירופה וישראל, חוויתי מיניות אמיתית ביונסיה אחת בלבד!

המיניות בביודנסה המודרנית היא יותר חושניות לטעמי.

יש לזכור שהביודנסה נולדה בשנות השישים והשבעים בסביבה שבה המיניות הייתה מאד נוכחת ומבוטאת. נראה שבמעבר לאירופה קרה משהו, והמיניות הפכה לחושניות.

ברור שאירופה וישראל של המאה העשרים ואחת הן לא דרום אמריקה של שנות השבעים, ויש להתאים את השיטה לתרבות שבה המיניות צריכה גישה יותר עדינה.

אבל כיום, בעולם שאני מגיע ממנו, יש סדנאות ופסטיבלים של טנטרה ומיניות מודעת, ויש מקום לבדוק אם הביודנסה יכולה להשתלב ולאמץ גישות חדשות.

אני אישית מרגיש שלא קיבלתי הכשרה מספיקה כדי להעביר ויונסיות של מיניות אמיתית. של חושניות כן.

אולי כדאי לשקול להחזיר את קו המיניות המקורי, הדיוניסי של הביודנסה לפחות לחלק מבתי הספר?

7- להביא את הביודנסה לעוד פסטיבלים, סדנאות, מסיבות וסמינרים של העולם החדש, כדי להציג את השיטה הזו לכמה שיותר אנשים?

8- להוציא את הביודנסה לטבע. עם הרמקולים היום אפשר ליצור ויונסיות במקומות טבעיים. היום יש תרבות שלמה של מסיבות וסדנאות ריקוד בטבע. יש פוטנציאל למשוך סוג אחר של אנשים.

9- ליצור סדנאות ביוודנסה שנותנות תשובה למצבים אקטואליים בחברה. לדוגמא, בימים אלו החברה האנושית מרגישה מאוימת על ידי הממשלות שלה, המשטרות, ועוד מנגנוני שליטה. כדאי ליצור כיום סדנאות ביוודנסה שנותנות ומטמיעות כלים להתמודדות עם המצב הזה. לדוגמא, אני בתהליך יצירה של ויונסית האריה, ארכיטיפ שמוזכר הרבה מאד מתחילת התקופה הזו. הויונסיה הזו מעניקה כלים של דריכות, שמירה, אסרטיביות, עוצמה פנימית, שבטיות ומנהיגות. זו דוגמא לסדנא שנותנת מענה למצב האקטואלי. אשמח לשתף פעולה עם מאפשרת. מנוסה, בפיתוח ואפשר הויונסיה הזו ברחבי ישראל.

10- להביא את הביודנסה למחאות ושיירות החירות והאהבה שמתלקחות ברחבי העולם כרגע. המחאות שלוחמות על אותם נושאים של הביודנסה – אהבה, חופש, חיים בריאים. לביודנסה יש את היכולת לתת לאנשים להתפרק, לשחרר כעסים ואז לחבר אנשים באהבה, לתת לאנשי המחאה את האיכות של החיבתיות, שכל כך חשובה במקומות הללו.

אולי כדאי להציג את הביודנסה למארגני המחאות, ולשלב אותה בחלק המוסיקלי.

שיירות החופש שצרות על בירות העולם הן היסטוריה בהתגלמותה. למעשה אנו חווים, במהלך כתיבת שורות אלו, את קץ ההיסטוריה.

מליוני אנשים מתקבצים בערי העולם, מאות אלפים רוקדים בכיכרות, חולקים אוכל, עזרה וערבות הדדית, אהבה וחופש.

מאות מליוני אנשים ברחבי העולם מתעוררים לעובדה שהמסד משקר להם. שהוא תמיד שיקר להם. ועשה דברים איומים בהרבה.

עולם חדש צומח לנגד עינינו.

כיצד הביודנסה משתלבת במהפכה העולמית? בלידה של אנושות חדשה?

**"ישנה תנועה עולמית של אנשים שרוצים
עולם של שלום, של שמחה, של מפגשים.
עלינו להשתלב עם כל מי שמחפש
סוציולוגיה של אושר".**

רולנדו טורו

סיכום

אני מרגיש שהתהליך ההתפתחותי שעשיתי ועדיין עושה, העניק לי זווית ראייה אולי שונה, אולי מקורית, ואני מקווה שאני מעניק לביודנסה במונוגפיה הזו נקודות מבט שיכולות לשרת אותה ולהעשיר אותה, לפרוס עוד יותר את כנפיה, ולצאת למעוף עוד יותר גבוה של הפצת העקרונות הביוצנטריים הנפלאים והטרנספורמטיביים.

אני מודע שאולי נגעתי בכמה "פרות קדושות" של הביודנסה בעבודה זו. אני מרגיש שזו משימת חיי – לשאול שאלות, להטיל ספק, לבדוק את האקטואליות של כל שיטה ותופעה. אני מרגיש שזה חשוב לכל שיטת התפתחות, לשמור על פתיחות למגוון דעות וזוויות ראייה, גם אילו שאינם הולכים יד ביד עם זרם המחשבה המרכזי.

אני מודה על האפשרות לקבל את האפשרות לבטא את החזון שלי ואת ההתבוננויות שלי על השיטה המבורכת והכל כך חשובה להתפתחות המין האנושי.

כולי תקווה שנהניתם, ואולי קיבלתם השראה מרעיון אחד או שניים שעלו פה . . .

תודות

אני רוצה, לפני שאודה לאנשים רבים וטובים, אני מודה לחיים עצמם, עם הפסגות והתהומות שלהם, הרים ועמקים, יופי ושגעון.

אני רוצה להודות לשיטת הביודנסה, ולשליח שהביא אותה מהכוכבים, רולנדו טורו, על האפשרות של התהליך שבו מצאתי את האנושי שבי, ואני מרפא אותו, ומחזיר אותו לעולם.

כמו האדם של תרבות העתיד, אני מודה לאמא אדמה, שהיא אמא שלי, ולרוח הגדולה, על כל שמותיה.

לישיות האור שתמיד איתי, מגינות ומדריכות אותי.

תודה מיוחדת לריקרדו טורו וורוניק טורו, מנהלי בית הספר שלי, שהם הקוסמים שהצליחו לספוג ולהכיל דיוניסוס פראי כמוני. בסבלנות ועקשנות הם עזרו לי להכיר את עצמי יותר טוב, ולקבל כלים חשובים שמשרתים אותי בחיי. תודה על האפשרות ללמוד איתכם.

גם לריצ'רד תודה מיוחדת. ריצ'רד, המאפשר הראשון שלי, "המאפשר המיתולוגי" שלי.

ריצ'רד, עם קול הקטיפה, עם המוסיקות המדהימות, עם הנוכחות שלו, ועם הקבוצה המדהימה שיצר.

ריצ'רד, המשורר והטרובדור המורד . . . תודה!

תודה למרים, אישתו של ריצרד, שליוותה את התהליך ההתפתחותי שלי עם הדרכה ותרפיות עוצמתיות בתקופות המאתגרות של תהליך ההתפתחות שלי.

תודה למלכיאור, חבר וילד קריסטל מוכשר, שהעניק לי את היונסיות הראשונות בחיי בדרום ספרד, ועודד אותי לצאת לדרך.

תודה לחורחה ובטינה, ולרולנדו טורו אכונייה, שבסוף שבוע אחד, נגעו בנשמתי לתמיד.

תודה לגיום, מנהל בית הספר של טולוז, שפתח בפני את שערי בית הספר שלו לתקופה, והעניק לי המון ידע והשראה.

ולכל הדידקטים האחרים שהייתה לי הזכות להכיר ולקבל מהם את הידע, הלבביות והאנרגיה המדהימה שהם מקרינים על כל סביבתם.

תודה לרחלי טורץ, ה"מאמא" של שבט הביודנסה בישראל, שעושה ניסים במדינה המיוחדת והמורכבת הזו. תודה שעזרת לי להשתלב לאיטי בשבט, ותודה על הליווי הסבלני והמלא בתשומת לב של סיום הסמכה.

וכמובן תודה מיוחדת ללטיסיה, שמלבד היותה הדידקטית המרכזית שלי, יש לי את הכבוד להיות ידיד שלה. תודה על הידע, על האכפתיות, על האמון וההערכה שאת מעניקה לי. זה עוזר לי לגלות אמון בעצמי כמאפשר וכאדם. תודה שאת רואה אותי לעומק לטיסיה